

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА
2015г.**

**НА СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО
НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ
ЗАСТРАХОВАТЕЛИ**

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

Управителен съвет:

**Орлин Пенев
Татяна Чонкова
Евгения Кало-Колова
Евгени Игнатов
Константин Велев
Петър Аврамов
Иван Тодоров**

**Председател на
Управителния съвет:**

Орлин Пенев

Генерален Секретар:

Татяна Чонкова

**Главен счетоводител:
(съставител)**

Дарина Маринова

Седалище и адрес на управление:

**гр. София
ул. Граф Игнатиев №2, ет.2**

Юристи:

**Адвокатско дружество Антоанета Димоларова
Розалина Градинарова и съдружници**

Обслужващи банки:

**ТБ Алианц Банк България АД
Уникредит Булбанк АД
Райфайзенбанк АД
Сосиете Женерале Експресбанк АД
ДСК АД**

Одитори:

АФА ООД

СДРУЖЕНИЕ
НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
2015 година

Съдържание

1. ОДИТОРСКИ ДОКЛАД	2 страници
2. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	23 страници

ОДИТ
ФИНАНСИ
СЧЕТОВОДСТВО
ДАНЪЦИ
ПРАВО

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Сдружение Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи (Бюрото), включващ счетоводния баланс към 31 декември 2015 година, отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения и информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия на Република България, съгласно редакцията им в сила до 31 декември 2015 година (*утвърдени с ПМС № 46/2005 г., ДВ бр. 30/07.04.2005 г. и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г., ДВ бр. 86/26.10.2007 г.*), и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството по негова преценка определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства представляват достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Сдружение Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи към 31 декември 2015 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия на Република България, съгласно редакцията им в сила до 31 декември 2015 година (*утвърдени с ПМС № 46/2005 г., ДВ бр. 30/07.04.2005 г. и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г., ДВ бр. 86/26.10.2007 г.*).

АФА ООД

Регистрирано специализирано одиторско предприятие

Валя Йорданова Йорданова
Управител

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран ДЕС, отговорен за одита

10 август 2016 година
ул. "Оборище" 38
гр. София 1504, България

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
ЗА 2015 ГОДИНА

	Приложения	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Приходи от дейността			
<i>Приходи от регламентирана дейност</i>		288	288
- в т.ч. приходи от членски внос		288	288
<i>Приходи от стопанска дейност</i>		598	283
Общо	3	886	571
Финансови приходи от регламентирана дейност	4	228	713
Общо приходи		1,114	1,284
Разходи за дейността			
<i>Разходи за регламентирана дейност</i>		(767)	(712)
Разходи за персонал, в т.ч.		(264)	(254)
<i>разходи за възнаграждения</i>		(252)	(232)
<i>разходи за осигуровки</i>		(12)	(22)
Други разходи		(363)	(197)
Административни разходи		(140)	(261)
<i>Разходи за стопанска дейност</i>		(410)	(436)
Общо разходи за дейността	5	(1,177)	(1,148)
Финансови разходи за регламентирана дейност	4	(14)	(60)
Общо разходи		(1,191)	(1,208)
Разход за данък върху печалбата		(22)	-
Резултат от дейността за годината		(99)	76

Приложенията на страници от 5 до 23 са неразделна част от финансовия отчет.

Председател на УС: _____

Орлин Пенев

Гл. счетоводител (съставител): _____

Дарина Маринова

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
КЪМ 31.12.2015 ГОДИНА

		31 декември 2015	31 декември 2014
	<i>Приложения</i>	BGN '000	BGN '000
АКТИВИ			
A. Дължими вноски в Гаранционен фонд на Бюрото	18	-	1,340
Б. Дълготрайни (дългосрочни) активи			
<i>I. Дълготрайни материални активи</i>			
Машини, съоръжения и оборудване		40	26
Общо за група I	6	<u>40</u>	<u>26</u>
<i>II. Дълготрайни нематериални активи</i>			
		1	3
Общо за група II	7	<u>1</u>	<u>3</u>
Общо за раздел Б		<u>41</u>	<u>29</u>
В. Краткотрайни (краткосрочни) активи			
<i>I. Краткосрочни вземания</i>			
Вземания по непредявени претенции	8	2,441	4,296
Вземания по предявени претенции	9	2,322	3,153
Други краткосрочни вземания и предплатени разходи	10	115	84
Общо за група I		<u>4,878</u>	<u>7,533</u>
<i>II. Краткосрочни финансови активи</i>			
Финансови активи, държани за търгуване		3,359	1,332
Общо за група II	11	<u>3,359</u>	<u>1,332</u>
<i>III. Парични средства и парични еквиваленти</i>			
В каса		1	2
В банки		18,527	16,462
Общо за група III	12	<u>18,528</u>	<u>16,464</u>
Общо за раздел В		<u>26,765</u>	<u>25,329</u>
Общо активи (А+Б+В)		<u><u>26,806</u></u>	<u><u>26,698</u></u>
ПАСИВИ			
A. Краткосрочни пасиви			
<i>I. Краткосрочни задължения</i>			
Задължения по предявени претенции	13	1,234	838
Задължения към доставчици	14	74	80
Задължения към персонала и социалното осигуряване	15	29	29
Задължения за данъци	16	32	8
Други текущи задължения	17	127	109
Общо за група I		<u>1,496</u>	<u>1,064</u>
Общо пасиви (I)		<u>1,496</u>	<u>1,064</u>
Б. Нетни активи на Бюрото			
Гаранционен фонд на Бюрото	18	22,636	22,861
Други резерви	19	2,674	2,773
Общо нетни активи на Бюрото		<u>25,310</u>	<u>25,634</u>
Общо пасиви и нетни активи на Бюрото (А+Б)		<u><u>26,806</u></u>	<u><u>26,698</u></u>

Приложенията на страници от 5 до 23 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 23 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 10.08.2016 г. от:

Председател на УС: _____

Орлин Пенев

Гл. счетоводител (съставител): _____

Дарина Маринова

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА 2015 ГОДИНА

	2015	2014
<i>Приложения</i>	BGN '000	BGN '000
Парични потоци от нестопанска дейност		
Постъпления от вноски в Гаранционен фонд	1,340	7,854
Постъпления от членски внос	292	292
Предоставени дългосрочни депозити в банки	(5,000)	(12,100)
Възстановени дългосрочни депозити в банки	12,140	1,681
Получени лихви	145	629
Постъпления свързани с издаването на зелени карти	1,024	625
Плащания свързани с издаването на зелени карти	(1,056)	(624)
Постъпления от операции с финансови инструменти	430	531
Покупка на финансови инструменти	(2,462)	(486)
Плащания за услуги и придобиване на дълготрайни активи	(444)	(333)
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	(630)	(647)
Други постъпления/(плащания), нетно	(13)	(90)
Нетни парични потоци от / (използвани в) нестопанската дейност	5,766	(2,668)
Парични потоци от стопанска дейност		
Постъпления по предявени претенции	23,095	15,231
Плащания по предявени претенции	(19,563)	(15,823)
Платени данъци, без данък върху печалбата	(110)	(125)
Плащания към доставчици	(5)	(12)
Други постъпления/(плащания), нетно	(19)	(13)
Нетни парични потоци от / (използвани в) стопанската дейност	3,398	(742)
Нетно увеличение / (намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	9,164	(3,410)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	4,364	7,774
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	13,528	4,364
12		
Парични средства в дългосрочни депозити	5,000	12,100

Приложенията на страници от 5 до 23 са неразделна част от финансовия отчет.

Председател на УС: _____

Орлин Пенев

Гл. счетоводител (съставител): _____

Дарина Морينو̀ва

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ
за 2015 година

	Приложения	Гаранционен фонд на Бюрото BGN '000	Други резерви BGN '000	Общо Нетни активи BGN '000
Салдо на 1 януари 2015		22,861	2,773	25,634
Покритие на щети за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото	18	(225)		(225)
Резултат от дейността за годината		-	(99)	(99)
Салдо на 31 декември 2015	18,19	22,636	2,674	25,310

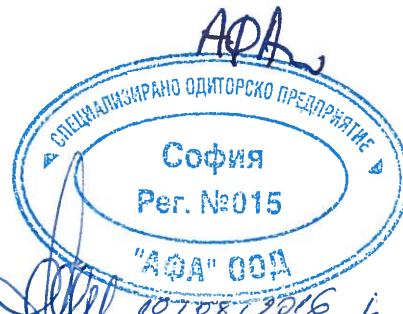
Приложенията на страници от 5 до 23 са неразделна част от финансовия отчет.

Председател на УС: _____

Орлин Пенев

Гл. счетоводител (съставител): _____

Дарина Маринова

1. КРАТКА ИСТОРИЯ НА БЮРОТО

1.1. Учредяване и управление

Националното Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи е част от международната система „Зелена карта“. Създадено е на 01.04.2002 г. В същата година Бюрото става пълноправен член на „Съвета на бюрата“ със седалище Лондон.

До този момент функциите на Национално бюро са изпълнявани от ЗПАД ”Булстрад”.

Правният статут на Бюрото е сдружение с нестопанска цел, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел в съответствие с чл. 282 от Кодекса за застраховането.

На 28.11.2001 г. с решение на Националния Съвет по застраховане на Р. България НББАЗ е признато за единствено представително пред международните застрахователни организации за дейностите, предвидени с международни договори за застраховане на Гражданската отговорност на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства.

С членството на Р. България в Европейския съюз на 01.01.2007 г. Националното бюро подписа Анекс №3 с което се присъедини към Многостранният гаранционен договор на страните членки на ЕИП.

Съгласно Устава на НББАЗ Върховен орган за управление на Бюрото е Общото събрание на членовете.

Бюрото се управлява от Управителен съвет, Председател и Генерален секретар.

Към 31.12.2015 г. НББАЗ има Управителен съвет в състав: Орлин Ценков Пенев Председател на УС, Татяна Йорданова Чонкова – Генерален секретар, и членове: Евгения Максимова Кало-Колова, Евгени Светославов Игнатов, Константин Стойчев Велев, Петър Веселинов Аврамов, Иван Георгиев Тодоров. Бюрото се представлява от Орлин Ценков Пенев Председател на УС и Татяна Йорданова Чонкова – Генерален секретар, заедно и поотделно.

Към 31.12.2015 г. средно списъчният брой на персонала в Бюрото е 12 служители (2014 г. – 12) по трудов договор.

1.2. Цели и предмет на дейност

Целите и предмета на дейност на Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи – НББАЗ са следните:

- Организира, администрира и контролира изготвянето и отпечатването на международни сертификати за автомобилна застраховка, наричани „Зелена карта“, както и гранична застраховка.
- Защищава интересите на членовете си пред Съвета на Бюрата и пред негови органи, пред компетентни органи на Европейския съюз и държави членки, пред органите на централната и местната администрация, пред органите на съдебната власт, както и пред трети лица, по повод и във връзка със застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и сертификата „Зелена карта“.

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА**

- Сключва споразумения с национални застрахователни бюра, компенсационни органи и гаранционни фондове на държави членки във връзка с функционирането на застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.
- Обработва щети на пострадали лица за причинените им на територията на Република България вреди от моторни превозни средства, които обичайно се намират на територията на държава членка или трета държава.
- Съдейства за изплащането в срок от членове на Бюрото на дължими обезщетения за причинените вреди в чужбина.
- Изплаща обезщетения като Компенсационен орган в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането и Устава на НББАЗ.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2015 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2013	2014	2015
БВП в млн. лева*	81,971	83,612	86,373
Реален растеж на БВП*	1.3%	1.9%	3%
Инфлация в края на годината	(0.9%)	(2.0%)	(0.9)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.47	1.47	1.76
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.42	1.61	1.79
Основен лихвен процент в края на годината	0.02%	0.02%	0.01%
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%

Източник: БНБ,

*предварителни данни за 2015 г.

2. ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Сдружение НББАЗ е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството, отм. в сила до 31.12.2015 г. и Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.) и в сила от 01.01.2008 г., в редакцията им до 31.12.2015 г.

Бюрото води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните в годишния финансов отчет (ГФО) са представени в хиляди лева. Настоящият годишен финансов отчет е изготвен на принципа на историческата цена с изключение на финансовите инструменти, държани за търгуване, които са оценени по справедлива стойност.

Промени в националното счетоводно законодателство

От 01.01.2016 г. е в сила нов Закон за счетоводството, който отменя изцяло действащия до 31.12.2015 г. Закон за счетоводството. С новия закон се транспонират в националното счетоводно законодателство правилата и изискванията на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 26.06.2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия. Ръководството е разгледало най-значимите промени и е направило своята първоначална преценка за тяхното влияние върху финансовите отчети и отчетност на дружеството. Тези промени са свързани с:

- Въвеждат се четири категории предприятия и три категории групи предприятия. Класификацията се основава на установени критерии. На база тези критерии съгласно данните от финансовия отчет за 2015 г. сдружението се класифицира в категорията малки предприятия.
- За микро и малките предприятия е предвидена възможност за облекчения при изготвянето на законовите финансови отчети. Микропредприятията са освободени от изготвянето на отчет за собствения капитал, отчет за паричните потоци и приложение и задължително изготвят само съкратен баланс и съкратен отчет за приходи и разходи по раздели (Тази възможност не се прилага за инвестиционните дружества и финансовите холдингови дружества, категоризирани като микропредприятия). Малките предприятия са освободени от изготвяне на отчет за собствения капитал, отчет за паричните потоци и задължително изготвят само съкратен баланс и съкратен отчет за приходите и разходите по раздели и групи и приложение. Доколкото към 31.12.2015 г. сдружението изготвя своя счетоводен отчет съгласно СС 9 – Представяне на финансовите отчети на предприятията с нестопанска дейност, то тези законови възможности не са приложени от него.
- Задължителното прилагането на Международните счетоводни стандарти вече е ограничено само за предприятията от обществен интерес. Обхватът на този тип предприятия вече е определен в новия Закон за счетоводство и включва основно публичните дружества, застрахователите, кредитните институции, пенсионноосигурителните дружества и някои други големи предприятия, чиято дейност е обществено значима. Сдружението не е било и отново не попада в обхвата на дружества от обществен интерес, тази промяна не би се отразила върху неговата финансова отчетност.
- За някои предприятия се въвежда изискването за изготвяне на доклад за плащанията към правителства (01.01.2016 г.) и нефинансова декларация (от 01.01.2017 г.). Сдружението не попада в обхвата на предприятията, които би следвало да изготвят тези доклади. Съставянето на финансовите отчети и докладите за дейността за 2015 г. се извършва по

реда на отменения Закон за счетоводството (§ 10 от Преходните и заключителни разпоредби на новия Закон за счетоводство).

С Постановление № 394 от 30.12.2015 г. за изменение и допълнение на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия са приети промени в националните стандарти в сила от 01.01.2016 г. във връзка с новия закон и въвеждането на разпоредбите на Директива 2013/34/ЕС като те са наречени Счетоводни стандарти. Направената промяна се отнася до:

- СС 1 Представяне на финансови отчети – направени са известни промени във формата на финансовите отчети, както и в изискванията за оповестяване. Целта на промяната е да внесе яснота относно дефинираните в новия Закон за счетоводство съкратени баланс и отчет за приходите и разходите, приложими за микро и малки предприятия. По отношение на оповестяванията промяната е насочена към по-ясно определяне на изискванията към оповестяване за микро, малки, средни и големи предприятия. Ръководството на Бюрото е определило, че тези промени не биха оказали съществен ефект върху неговата счетоводна политика и финансовите му отчети.
- СС 27 Консолидирани финансови отчети и отчетане на инвестициите в дъщерни предприятия – направени са промени в част от дефинициите (предприятие-майка, дъщерно предприятие). В стандарта са включени разпоредби относно задължението за съставянето/освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет. Ръководството на Бюрото е направило анализ и счита, че промените не биха имали ефект върху неговите финансови отчети и отчетност.
- СС 24 Оповестяване на свързани лица – променена е дефиницията за свързани лица. Обхватът на свързаните лица е определен на база правилата на МСС, и по-специално МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Ръководството на сдружението е направило анализ и счита, че промените не биха имали ефект върху неговите финансови отчети.
- СС 42 Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти – нов стандарт. Този стандарт следва да се прилага от предприятия, изготвяли до 31.12.2015 г./респ. 31.12.2016 г. своите финансови отчети съгласно изискванията на Международните счетоводни стандарти, но преминали, считано от 01.01.2016 г./респ. 01.01.2017 г. по националните счетоводни стандарти. Такава възможност е дадена за някои предприятия в новия Закон за счетоводство (виж по-горе). Този стандарт не би имал ефект върху финансовите отчети на сдружението, тъй като то прилага националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия. Доколкото промените в националното счетоводно законодателство са съществени, ръководството на Бюрото все още е в процес на оценка на целия обхват на ефектите от тези промени върху неговата счетоводна политика, и формат и съдържание на годишния финансов отчет, вкл. оповестяванията и другите съпътстващи докладвания.

Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия изисква ръководството да направи най-добри

приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.15.

2.2. Сравнителни данни

Бюрото представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална и отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на Бюрото е българският лев. Левът е фиксиран в съотношение със Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на годишна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от годината. Към 31 декември те са представени по заключителния курс на БНБ.

Курсовите разлики от преоценката се третират като текущи приходи и разходи и се включват в отчета за приходи и разходи като „финансови приходи/(разходи)”.

2.4. Приходи

Приходите се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Бюрото и доколкото приходите могат надеждно да се измерят. Начисляват се в момента на тяхното възникване, независимо от момента на паричните постъпления.

Като текущ приход от *нестопанската (регламентирана) дейност* се отчита членския внос за периода, определен от Общото събрание на Бюрото, както и други приходи от регламентираната дейност за постигане целите на Бюрото.

Като *стопанска дейност* се отчита дейността на НББАЗ по чл.1 от Търговския закон, извършена по занятие с цел реализиране на постоянен доход, която е тясно свързана с регламентираната дейност. Предметът на стопанската дейност на Бюрото се състои в дейност по обработка и изплащане на щети в качеството си на Компенсационен орган или по повод на пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.5. Разходи

Разходите в Бюрото се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за регламентирана дейност се отчитат аналитично по направления в сметка 611 "Разходи за дейността". Разходите за стопанска дейност се следят самостоятелно с цел съпоставянето им с приходите от стопанска дейност.

Административните разходи представляват разходи, които обслужват общата дейност на Бюрото и се разпределят съответно към стопанска и нестопанска дейност на база приходи.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят се изпълняват.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходи и разходи и се състоят от: лихвени приходи и разходи, валутни курсови разлики и приходи и разходи от операции с финансови инструменти.

Банковите такси за текущо обслужване на дейността на Бюрото се представят като външни услуги.

Не се отчитат като разход на Бюрото изплатените обезщетения, разходите за ликвидация, банкови и финансови разходи за обработка на щети, настъпили на територията на страната по вина на чуждо МПС, изплатените обезщетения и разходи за обработка от НББАЗ в качеството си на Компенсационен орган, като и разходите, свързани с плащането на претенции на чужди Национални бюра и застрахователни компании във връзка с настъпило събитие с незастраховано МПС с български регистрационен номер на територията на друга държава-членка на ЕС. Не се признават за разход и направените съпътстващи разходи по обработка на щетата като преводи на документи, разходи по запитвания, банкови такси и комисионни и други. Същите се отчитат единствено като паричен поток и полежат на възстановяване от Гаранционен фонд или от застрахователна компания.

Не са разход на Бюрото също така платените суми за командировки в чужбина (пътни, нощувки и дневни) за служители, участващи в международни срещи, свързани със защита и представителство на своите членове, за които те поемат престоя на участниците. Отчитат се като вземане от съответния член на НББАЗ и подлежат на възстановяване.

2.6. Дълготрайни материални активи

Първоначална оценка

Дълготрайните материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена, вкл. всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за

първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Бюрото е определило стойностен праг от 200 лв. под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с дълготраен материален актив, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от дълготраен материален актив, подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

Метод на амортизация

Бюрото използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизационните норми по групи активи са следните:

- компютри и компютърно оборудване – 50%;
- стопански инвентар – 15%.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановителната стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определяне на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходи и разходи.

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени програмни продукти (библиотечен софтуер).

В Бюрото се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 г.

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановителната им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходите и разходите за годината.

2.8. Вземания

Вземанията се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура и писмо за предявена претенция, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или за част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват изцяло, когато правните основания за това настъпят (се установят).

2.9. Парични средства и парични еквиваленти

Като парични средства и парични еквиваленти НББАЗ приема всички високоликвидни и свободноразполагаеми финансови активи под формата на пари в брой, средства по разплащателни и депозитни сметки с оригинален матуритет до 90 дни.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления и паричните плащания от/(за) членски внос и вноски в Гаранционния фонд на НББАЗ, са представени към паричните потоци (използвани в) / от регламентирана нестопанска дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- трайно блокираните парични средства и начислените, но неотнесени в заверение на сметката на Бюрото лихви по непадежирали депозити не се третират като парични средства и парични еквиваленти за целите на представянето в отчета за паричните потоци.

2.10. Финансови активи, държани за търгуване

НББАЗ признава финансов актив, когато Бюрото стане страна по договорните отношения. Всички покупки и продажби се признават първоначално на датата на търгуване на която Бюрото е станало страна по договорните условия на инструмента (датата на която е поет ангажмента за покупка или продажба на актива).

Финансовите активи, държани за търгуване се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване.

Последващата оценка на финансовите активи, държани за търгуване е по справедлива стойност. Ефектите от преоценката до справедливата стойност се отчитат

в печалби и загуби като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

2.11. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици, клиенти и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури и/или писмо за предявена претенция (цена на придобиване).

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в Бюрото се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Основно задължение на Бюрото като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2014 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от НББАЗ в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Бюрото вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Бюрото прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсеруеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по

задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.13. Нетни активи на Бюрото

Бюрото, като юридическо лице с нестопанска цел, не е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в Търговския регистър определен размер на капитал (основен капитал).

По силата на своя Устав Бюрото формира *Гаранционен фонд*. Това е паричен фонд, чиито източници са:

1) първоначални встъпителни вноски на всеки от членовете (чл. 41, ал.3 от Устава на НББАЗ) и

2) парични вноски от всеки член на Бюрото, направени за всеки заявен сертификат „Зелена карта“, застраховка гражданска отговорност на автомобилистите и гранична застраховка. Съгласно Устава (чл.36, т.23) средствата по този фонд се управляват и инвестират от Управителния съвет и могат да бъдат използвани основно в случаи на: 1) плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура на ликвидация, или е прекратен или е в просрочено плащане и 2) плащания на обезщетения от името на Бюрото във връзка с неистински, неавтентични и подправени сертификати зелена карта.

2.14. Данъци върху печалбата

Бюрото подлежи на данъчно облагане за резултатите от извършената през годината стопанска дейност. *Текущите данъци върху печалбата* за стопанската дейност са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2015 г. е 10% (2014 г.: 10%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползаните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разлики, породени от първоначално признаване на актив или пасив, който не е засегнал счетоводната или данъчната печалба (загуба) към датата на операцията.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на финансовия отчет и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или да се проявят през същия период облагаеми временни разлики, от които те могат да бъдат приспаднати.